

Geriatric neuropsychology / edited by Marilyn S. Albert and Mark B. Moss. - New York, N.Y.,: The Guilford Press, 1988.

Citation for published version (APA):

Verhey, F. R. J., & Jolles, J. (1989). Geriatric neuropsychology / edited by Marilyn S. Albert and Mark B. Moss. - New York, N.Y.,: The Guilford Press, 1988. *Tijdschrift voor Gerontologie en Geriatrie*, 20, 210.

Document status and date:

Published: 01/01/1989

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

M.S. Albert en M.B. Moss, eds, *Geriatric Neuropsychology*. New York: Guildford Press, 1988. 316 p., £ 24.95.

De titel van dit boek suggereert dat een bespreking wordt gegeven van een voor de geriatrie relevante neuropsychologie. Blijkens de inleiding is het doel 'het geven van een samenvatting van de inzichten in de leeftijdsgerelateerde veranderingen in cognitie in gezondheid en ziekte en het doen van suggesties voor diagnostiek en behandeling'. Het boek blijkt over veel meer onderwerpen te handelen dan alleen cognitieve/neuropsychologische. De nadruk ligt vaak op medische en psychiatrische aspecten. Van de dertien hoofdstukken gaan er slechts drie over meer specifiek (neuro)psychologische onderwerpen: intelligentiëmetingen, cognitieve functies en de diagnostiek daarvan. In de overige komen onder meer het klinisch-psychiatrisch onderzoek, acute verwardheidstoestanden, depressie, ziekte van Alzheimer en cerebrovasculaire stoornissen aan de orde. Drie hoofdstukken gaan over respectievelijk CT, PET en bloodflowstudies, en neurofysiologie. De hoofdstukken zijn door verschillende auteurs geschreven maar dit is niet ten koste gegaan van de onderlinge samenhang. Er zijn weinig overlappingsen en waar relevant wordt naar elkaar verwezen.

Van de drie meer specifiek neuropsychologische hoofdstukken geeft dat over intelligentie een goed overzicht van de verandering van intelligentie met leeftijd, en alle bestaande interpretatieproblemen in verband met effecten van leeftijd, opleiding en sekse. Er wordt gesteld dat naast intelligentie ook ander cognitieve gebieden veranderen met de leeftijd: het volgende hoofdstuk behandelt dan ook deze veranderingen in aandacht, taal, geheugen, visuo-spatieel functies, en abstractie. De diepgang van dit hoofdstuk is als 'inleidend' te beschouwen. Het hoofdstuk hierna gaat in op de diagnostiek van cognitieve functies in de brede zin. Er worden suggesties gedaan voor bruikbare neuropsychologische tests.

De psychiatrische hoofdstukken zijn, zoals te verwachten, duidelijk vanuit een Amerikaanse traditie geschreven (DSM, RDC). Dit hoeft geen bezwaar te zijn wanneer de lezer zich maar realiseert dat naast deze ook andere voor de geriatrie vruchtbare benaderingen bestaan, met name de Duitse en Franse. Het is goed dat in het boek niet de indruk wordt gewekt dat het in de psychiatrie van de 65-plusser alleen gaat om dementie of depressie maar ook bijv. om persoonlijkheid, somatische stoornissen, angst- en slaapstoornissen, alcohol- en geneesmiddelenafhankelijkheid, schizofreniforme en paranoïde stoornissen. Bij de vaak gecompliceerde praktijk met psychofarmaca wordt uitgebreid stilgestaan. Het is jammer dat ook in dit boek het begrip pseudo-dementie nogal kritiekloos wordt gehanteerd. Het hoofdstuk over cerebrovasculaire stoornissen geeft een globaal overzicht over de verschillende syndromen en de diagnostiek daarvan zonder te specifiek te worden. In de hoofdstukken over CT, PET en EEG wordt naar ons idee wel veel te diep ingegaan op allerlei (veelal zich nog in een researchstadium bevindende) aspecten, waardoor ze wat uit de toon vallen. Hierbij werden kennelijk enkele stokpaardjes bereden, aangezien veel uit eigen werk geciteerd wordt.

Al met al worden in het boek veel meer onderwerpen besproken dan uitsluitend neuropsychologische. Dit is evenwel geen bezwaar, nu steeds meer duidelijk wordt dat de benadering bij cognitieve, emotionele of gedragsproblemen van de bejaarde patiënt multidisciplinair hoort te zijn. Het boek kan een belangrijke functie vervullen, waar men zich op de hoogte wil stellen van de begrippen, denkwijzen en mogelijkheden van elkaars discipline. In die zin zal het zijn weg wel vinden naar zowel neuropsychologen als neurologen, psychiaters en geriateren, zowel in de wetenschap als in de patiëntenzorg. Het zal mede relevant kunnen zijn voor de student. Voor een verdieping op het eigen vakgebied blijft het ons inziens te oppervlakkig.

F.R.J. Verhey en J. Jolles

Gerard Goudriaan, *Thuiszorg tussen de lijnen*. 's-Gravenhage: Harmonisatieraad Welzijnbeleid, 1988. 72 p., f 10.

De auteur, medewerker van de HRWB, analyseert in dit boekje de ontwikkeling van het denken omtrent de echelonering van de (gezondheids)zorg. Zijn historische schets laat zien dat het onderscheid tussen eerste en tweede lijn zich ontwikkeld heeft van een zorginhoudelijk tot een beheersmatig ordeningsprincipe. Met de opkomst van de term 'thuiszorg', blijkt dit ordeningsprincipe niet meer te voldoen. Thuiszorg heeft zelfs een bredere strekking dan het zorgterrein: het is een concept van sociaal en cultureel beleid. Door een aantal beleids-, zorginhoudelijke en maatschappelijke ontwikkelingen te schetsen, weet Goudriaan zeer aannemelijk te maken dat de koppeling van behandeling en verzorging een duidelijke ordening in de weg staan.

Op een heldere wijze en goed gedocumenteerd ontvouwt de auteur zijn gedachtingang. Hij heeft daarbij oog voor de maatschappelijke context, alsmede voor invloeden aan zowel de vraag- als de aanbodzijde van het zorgstelsel. Een puntige schrijf- en argumentatiestijl vervolmaken het boekje. Het is zeer de moeite waard voor degenen die op enigerlei wijze bij beleidsaspecten van de ouderenzorg betrokken zijn en die openstaan voor kritische reflectie. Het enige storende aan dit boekje is een aantal fiks zelffouten.

H.L.G.R. Nies